

má ten který z nich pro dotčený skutkový závěr, a dokazuje, že byl logicky správným závěr jiný, než ku kterému dospěl nalézací soud, aniž však tvrdí, že závěry nalézacího soudu jsou logicky nemožnými. Protiúvahy, v nichž se tyto vývody stížnosti vyčerpávají, nejsou než nepřipustným zásahem do skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu a vybočují jako brojení proti volnému soudcovskému přesvědčení z rámce zrušovacího řízení, takže netřeba na ně odpovídati. Rozhodovací důvody rozsudku první stolice zjišťují, že stěžovatel pronesl závadné výroky polohlasitě, kloně se k H-ovi vedle něho stojícímu, že výroky mohly být slyšeny jen H-em, B-em a Z-em, že výroky byly určeny pro osloveného H-a, a že stěžovatel mohl a musil počítati s tím, že výroky postřehne mimo H-a aspoň jeden anebo druhý z jeho sousedů. Stížnost namítá, že skutkový znak »před dvěma nebo více osobami« není těmito skutečnostmi naplněn, ježto není zjištěno po stránce objektivní, že trestný výrok byl dvěma nebo více lidmi blízko pachatele se nalézajícími skutečně slyšen, a po stránce subjektivní není zjištěno, že tento výsledek byl stěžovatelem zamýšlen neb alespoň předvídan. K tomu dlužno předem podotknouti, že předvídaní výsledků stěžovatelem je shora zmíněným závěrem zjištěno; musel-li stěžovatel počítati s tím, že výroky postřehne mimo H-a alespoň jeden nebo druhý ze sousedů, předvídal a byl si vědom, že výrok uslyší při nejmenším dvě osoby. Ostatně zjišťuje rozsudek, že slova byla skutečně slyšena H-em a Z-em. Než i jinak jest námitka pochybena.

Že zákon na ochranu republiky trestá některé druhy trestných činů jím stíhaných jen za předpokladu, že byly spáchány před více než jednou osobou, důvodem toho jest větší nebezpečí, hrozící právnímu řádu z toho, že protiprávní skutek mohl účinkovati na mysl více než jedné osoby ve směru protiprávním, na př. při urážce presidenta republiky zlehčovati vážnost presidenta v očích více než jedné osoby. Tato větší míra nebezpečí jest však dána již tím, že protiprávní skutek mohl být postřehnut více než jednou osobou, třebaže nebezpečí nedosáhlo vyššího stupně a nepřibližovalo se těsněji k rozsáhlejšímu poškození dotčeného právního statku tím, že skutek byl skutečně postřehnut netoliko jednotlivcem, nýbrž i druhou osobou nebo více jinými osobami. Předložka »před« má tudíž v zákonném obratu, o který jde, jen ten význam, že skutek byl vykonán za takových okolností, za nichž tu byla možnost jeho postřehnutí dvěma nebo více osobami. Stačí-li takto po stránce objektivní tato možnost a nesejde-li na tom, zda se výsledek stal skutečností v celém rozsahu, v němž byl možným, nelze ani po stránce subjektivní požadovati více, než vědomí pachatelovo, že skutek může být postřehnut ještě jinou nebo ještě jinými osobami, než k jejíž vědomosti se měl dostat dle přímého úmyslu pachatelova. Ne jinak byl zákonný pojem »před více lidmi« vykládán naukou a praxí pro obor všeobecného zákoníka trestního (srovnej obzvláště Herbstův komentář poznámka čís. 4 k §u 63 tr. zák.).

Čís. 2023.

Odvážnými obchody ve smyslu §u 486 čís. 1 tr. zák. jsou obchody, při nichž nutno počítati s větší pravděpodobností, než u jiných obchodů, s možností ztráty a k jichž podniknutí je proto potřebí kapitálu, jímž

může být případná ztráta uhrazena; nezáleží na tom, že věřitelé jimi nebyli poškozeni.

(Rozh. ze dne 18. června 1925, Zm I 93/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 21. listopadu 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle Šu 486 čís. 1 a 2 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti podle Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. dlužno zkoumati i tyto námitky zmateční stížnosti: 1. že není dokázáno, že obžalovaný užíval lehkomyšlně úvěru, 2. že obchody, jež uzavřel s bankou, nebyly odvážné, 3. že věřitelé obžalovaného nebyli těmito obchody poškozeni, 4. že v době, kdy byl obžalovaný dle zjištění nalézacího soudu povinen navrhnouti vyrovnávací řízení neb zahájení úpadku, dluhy obžalovaného nepřevyšovaly jeho jmění. Z Šu 486 čís. 1 tr. zák. vysvítá, že nedbalost, tam předpokládaná, může záležeti v nepřiměřeném neb o lehkomyšlném užívání úvěru. V tomto případě bylo obžalovanému kladeno za vinu a nalézacím soudem zjištěno, že obžalovaný přivodil si neschopnost platiti tím, že užíval nepřiměřeně úvěru. Lehkomyšlné užívání úvěru nepřichází tudíž v tomto případě jako podmínka skutkové podstaty přečinu podle Šu 486 čís. 1 tr. zák. vůbec v úvahu. Odvážnými obchody po rozumu posléze citovaného ustanovení zákona jsou obchody, při nichž nutno počítati s větší pravděpodobností, než u jiných obchodů, s možností ztráty a k jejichž podniknutí je proto potřebí kapitálu, jímž může být případná ztráta uhrazena. V tomto případě zjistil nalézací soud, že obžalovaný pustil se bez potřebných obchodních znalostí a bez potřebných hmotných prostředků do obchodů dřívím ve velkém, které skončily nezdarem. Za tohoto stavu skutkových zjištění shledal nalézací soud v obchodech tu v úvahu přicházejících právem obchody odvážné. Námitka, že těmito odvážnými obchody nebyli věřitelé obžalovaného poškozeni, jeví se býti právně bezpodstatnou; neboť ke skutkové podstatě přečinu podle Šu 486 čís. 1 tr. zák. se nevyžaduje, by věřitelé byli poškozeni. Poškození věřitelů předpokládá pouze přečin podle Šu 486 čís. 2 tr. zák. Za stejně bezvýznamnou dlužno konečně označiti též námitku čís. 4; neboť ke skutkové podstatě přečinu podle Šu 486 čís. 1 tr. zák. se nevyhledává, aby pachatel byl předlžen a jednal, jsa si vědom tohoto stavu, nýbrž je jen potřebí, aby věděl, že je neschopen platiti, a nalézací soud zjistil, že obžalovaný byl neschopen platiti a že mu byl tento stav znám.

Čís. 2024.

S hlediska Šu 187 tr. zák. dlužno nahraditi i náklady revise.

»Vrchností« jest i okresní politická správa.

Prohlášení pachatelovo, že svoluje, by revisí zjištěný schodek byl vtělen v pozemkové knize na jeho majetek, nestačí k beztrestnosti ve smyslu Šu 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 18. června 1925, Zm II 195/25.)